

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2019. október 18. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A szolgálatban kötelességszegés büntette miatt **I.r.** vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2019. április 9. napján kihirdetett 42.Kb.152/2018. számú ítéletét **II.r.** vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2019. április 9. napján kihirdetett 42.Kb.152/2018. számú ítéletében **I.r.** vádlottat bűnösnek mondta ki szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségében (Btk. 438. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés). Eztért őt 1 évre próbára bocsátotta. **II.r.** vádlottat bűnösnek mondta ki szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségében (Btk. 438. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés). Ezért őt 100 napi tétel, napi tételenként 1000,- forint pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, rendelkezett továbbá a nyomozás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a jogorvoslati nyilatkozat megtételére mindkét vádlott vonatkozásában három munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd mindkét vádlott terhére fellebbezést jelentett be. Az I.r. vádlott tekintetében téves minősítés és pénzbüntetés kiszabása, a II.r. vádlott vonatkozásában téves minősítés és a pénzbüntetés súlyosítása érdekében.

Az I.r. vádlott és védője az ítéletet tudomásul vették, míg a II.r. vádlott és védője a jogorvoslati nyilatkozat megtételére három munkanap gondolkodási időt tartott fenn. Ezt követően a törvényes határidőn belül elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhébb büntetés kiszabása érdekében jelentettek be fellebbezést.

Az elsőfokú katonai ügyész a fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács a bizonyítékok értékelése alapján a tényállást helytállóan - lényegében a vádirattal egyezően - állapította meg. Okszerűen következtetett arra, hogy a vádlottak a szolgálatuk ellátására vonatkozó rendelkezéseket megszegték, azonban a megállapított jogi minősítés és az alkalmazott joghátrány téves. Álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a cselekmény jogi minősítése körében kizárólag arra utalt, hogy nem tudta megállapítani a vádlottak szándékos kötelességszegését. Ezt az álláspontját kizárólag arra alapította, hogy **I.r.** vádlott védekezésül azt adta elő, hogy nem kellő körültekintéssel járt el, míg **II.r.** vádlott ténybelileg a váddal megegyező tartalmú vallomást tett. Érvelése szerint jelen esetben a büntetőjogi értelemben vett katona vádlottak a katasztrófavédelem -

ezen belül a tűzoltóság- hivatásos állományú tagjai. Szolgálatellátásuk során a gondosságnak van objektív mértéke, melyet a vádiratban és az ítéleti tényállásban egyaránt részletezett szabályozók összessége ad. Ezek konkrét lényege, hogy amennyiben egy lakás füstöl, a helyszínre tűzoltó erőt kell küldeni, és a megfelelő szerveket is riasztani kell. Jelen esetben pedig erre figyelemmel a vádlottak cselekménye vonatkozásában a gondatlan elkövetés fogalmilag kizárt, hiszen a vádlottak kétséget kizáró módon azzal szegték meg a kötelességüket, hogy nem küldtek tűzoltó erőt a helyszínre. A tárgyalás során ügyészi kérdésre ténybelileg elismerték, hogy amennyiben az általuk, a vádbeli időpontban betöltött beosztásokat ellátó tűzoltó nem tudja megállapítani a bejelentés tartalma alapján azt, hogy az élet- és vagyonbiztonság nincs-e veszélyben, akkor a tévedés kockázatát nem vállalhatják. Az állampolgárok pedig joggal várhatják el, hogy a tűzoltóság ügyelete az általuk előadottak valóságtartalmát ne vonja kétségbe. Mindezek alapján az ítélet megváltoztatását, a jogi minősítésnek a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntetése való módosítását, és mindkét vádlottal szemben a súlyosabb minősítéshez igazodó pénzbüntetés kiszabását indítványozta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.395/2019/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a II.r. vádlott és védőjének fellebbezését nem tartotta alaposnak. Kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács a perrendszerű eljárásában az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, azonban az általa megállapított történeti tényállás hibás, mert jogkérdésre vont következtetést tartalmaz. Ezért álláspontja szerint a tényállásból mellőzni kell az ítélet 3. oldalának 4. bekezdését - nevezetesen azt, hogy a „vádlottak nem kellően körültekintő, figyelmetlen eljárásuk során”-, tekintettel arra, hogy ez a megállapítás nem a tényállás része, hanem az elsőfokú tanács jogi, illetve minősítési okfejtése. Ezzel együtt érvelése szerint tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a vádlottak cselekményét a vádiratban írt szolgálatban kötelességszegés büntette helyett szolgálatban kötelességszegés vétségének minősítette. Ez okból értelemszerűen az ítélet indoklásából is mellőzni kell a gondatlan elkövetésre utaló megállapításokat (ítélet 6. oldal 6. bekezdése, 7. oldal 3-5. bekezdése). Az e körben kifejtett elsőfokú ügyészi állásponttal egyetértett. Kiemelte, hogy a vádlottak a kéménytűz, a lakásban észlelt füst, illetve az állampolgárok élete és testi épsége veszélyeztetésének kizárása nélkül nem is mérlegelhették azt, hogy a helyszínre küldjenek-e vagy sem tűzoltó erőt. A vádlottak ezt a szabályt megszegették, gyakorlatilag nem intézkedtek katasztrófavédelmi eszközök bevetésére. Ezért cselekményük csak szándékos lehet, mert, ha nem is kívánták, de belenyugodtak magatartásuk lehetséges következményeibe, mulasztásukat eshetőleg szándékkal követték el. A bűnösségi körülményekre tekintettel pedig álláspontja szerint a II.r. vádlott büntetésének súlyosítása indokolt. Összességében azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet változtassa meg, az I.r. és II.r. vádlottak bűnösségét a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntetében állapítsa meg, az I.r. vádlottal szemben szabjon ki pénzbüntetést, míg a II.r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek számát igazítsa a bűncselekmény tárgyi súlyához.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2019. július 2. napján kelt és 2019. július 4. napján véglegessé vált 6.Kbf.33/2019/5. számú végzésével a katonai ügyész által I.r. és II.r. vádlott terhére bejelentett fellebbezést -elkésettség okán- elutasította. A Fellebbviteli Főügyészség a végzés tudomásul vételét bejelentő átiratában az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2019. július 9. napján tartott tanácsülésen meghozott 6.Kbf.33/2019/10. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2019. április 9. napján kihirdetett 42.Kb.152/2018. számú ítéletének felülbírálatát I.r. vádlott vonatkozásában mellőzte és megállapította, hogy az ítélet I.r. vádlott tekintetében 2019. július 4. napján jogerőre emelkedett.

A II.r. vádlott és a védője is csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását. Ebben a II.r. vádlott arra hivatkozott, hogy a bejelentés tartalma alapján az eset tűzoltói beavatkozást nem igényelt, ezért a bejelentést lakossági panaszként rögzítette. Ezen túlmenően az esetet jelentette előjárójának - az I.r. vádlottnak -, aki szintén tűzoltói beavatkozást nem igénylőnek értékelte az esetet. Érvelése szerint a 112-es adatlapon is úgy fogalmazott a lakossági bejelentést elsőként felvevő diszpécser, hogy „véltetően a társasház” kéménye ég. Azonban a bejelentővel történt beszélgetés során, a kérdéseikre adott válaszok alapján úgy ítélték meg, hogy a helyszínen kéménytűz nem valósult meg. A bejelentés során elhangzott tények arra utaltak, hogy valaki szabálytalanul használ valamilyen tüzelőberendezést, ez pedig nem igényelt azonnali tűzoltói beavatkozást. Álláspontja szerint erre utalt az a tény is, hogy az első bejelentő elmondása szerint a többi lakó nem tapasztalta az általa leírt jelenséget, az általuk vélt tevékenység -tüzelőberendezés helytelen használata - pedig magyarázatot adott az általánosan érezhető égett szagra, amelyről a bejelentő beszélt. Egy bejelentés lakossági panaszként való rögzítése pedig a tűzoltóságnak bevett gyakorlata olyan esetekre, amelyek nem igényelnek tűzoltói beavatkozást szabálytalan kéményhasználatnál, illetve szabálytalan tüzelésnél. Összességében arra tekintettel kérte a felmentését, hogy a fentiek alapján a bejelentést fogadta, értékelte. A bejelentőket nem hagyta magukra, hanem valós intézkedéseket hozott a jelzés tartalmának megfelelően (lakossági panaszként történő rögzítés, rendőr helyszínre küldése, tűzoltó erők riasztása), majd azonnal jelentette előjárójának, aki azokat tovább jelentette a katasztrófavédelem vezetői irányába. Utalt arra is, hogy az eset egy hónappal a megtörténte után lett vezető hír a médiában. A lakosságnak a tűzoltóság felé fennálló bizalmának csökkenése az eset kapcsán egy sajtóközleménnyel megelőzhető vagy jelentősen csökkenthető lett volna, így a szolgálatra jelentős hátrány nem valósult volna meg.

A II.r. vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokolásában megismételte a II.r. vádlott fellebbezésében is hivatkozottak lényegét. Megerősítette, hogy a II.r. vádlott a tevékenységét a vonatkozó és az ítéletben is hivatkozott főigazgatói/igazgatói intézkedések iránymutatása szerint végezte. A bejelentőktől kapott információk alapján a 112-es adatlapon is csak valószínűsített kéménytűz kizárható volt, és az, hogy a helyszínen olyan tüzeset történt, amely az életre és anyagi javakra veszélyes volt, csak akkor vált nyilvánvalóvá, amikor a helyszínen betörték a lakás ablakát. Ekkor pedig a II.r. vádlott azonnal intézkedett tűzoltó erők helyszínre küldéséről. Mindezekre figyelemmel a II.r. vádlott felmentését indítványozta. A másodlagosan enyhítést célzó fellebbezése indokolásául előadta, hogy nagyobb nyomatékkal kellett volna értékelnie az elsőfokú bíróságnak azt, hogy az I.r. vádlott a II.r. vádlott szolgálati előjárója volt, mely körülménynek az ítélet első arányosságában is tükröződnie kellett volna. Ezért indítványozta a kiszabott büntetés enyhítését.

A fellebbviteli nyilvános ülésen a II.r. vádlott védője a fellebbezésének írásbeli indokolásában írtakat maradéktalanul fenntartotta, azt kiegészíteni nem kívánta. Az elsőfokú ítélet megváltoztatását, elsődlegesen a II.r. vádlott felmentését, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán minden tekintetben csatlakozott a védőjéhez.

A II.r. vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a másodfokú katonai tanács az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (1) (2) és (9) bekezdése alapján, a Be. 599. § (1) bekezdése alapján tartott nyilvános ülésen teljes terjedelmében, de kizárólag a II.r. vádlott vonatkozásában bírálta felül.

A fellebbviteli bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta. Nem sértett törvényt, amikor annak ellenére, hogy az ügyészség a vádiratban a Be. 740. § (1) és (3) bekezdése szerint büntetővégzés meghozatalára tett indítványt, az ügyet a Be. 499. § (1) bekezdése szerinti előkészítő ülésre tűzte ki. Ennek indoka nyilvánvalóan részben az is lehetett, hogy a Be. 741. § (1) bekezdése alapján a bíróság a büntetővégzést az ügy érkezését követő egy hónapon belül hozza meg. Ehhez képest a vádirat érkezésétől (2018. november 19.) számított egy hónapon belül a bíróság nem hozott büntetővégzést, így a bíróság első érdemi intézkedése - törvényesen - kizárólag az ügy előkészítő ülésre történő kitűzése lehetett. Ennek során egyebekben a Be. 499. § (2) bekezdésben meghatározottak szerint járt el, a vádirat kézbesítésétől számított három hónapon belül tartotta meg előkészítő ülését, már csak azért is, mert az előkészítő ülés kitűzésével, az arra történő idézéssel egyidejűleg került sor a vádirat kézbesítésére is. Az előkészítő ülés menetére vonatkozó, a Be. 502. §-ban rögzített eljárási szabályokat maradéktalanul megtartotta, az előkészítő ülésen elhangzott figyelmeztetések mindenben megfeleltek a Be. 502. § (3) bekezdésében rögzítetteknek. Helyesen járt el akkor is az elsőfokú katonai tanács, amikor -figyelemmel arra, hogy a II.r. vádlott nem ismerte el a bűnösségét és a tárgyaláshoz való jogáról nem mondott le - a Be. 503. §-a alapján tárgyaláson határozott. Nem sértett eljárási szabályt akkor sem, amikor annak ellenére, hogy az I.r. vádlott jelezte, hogy élni kíván a tárgyalásról való lemondás jogával, a Be. 503. § (2) bekezdésben írt lehetőség ellenére nem különítette el az ügyet I.r. vádlott tekintetében. A 2019. április 9. napján tartott tárgyaláson nyilvánvalóan a vádtól eltérő minősítés lehetősége miatt, pertaktikai okból nem fogadta el az I.r. vádlott beismerő vallomását, hanem a vádról egységesen, tárgyalás alapján határozott.

Az elsőfokú katonai tanács az egyéb eljárási szabályokat is betartotta. A szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, perrendszerű eljárásában ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett.

Az ügyben releváns bizonyítékokat megvizsgálta, azokat egyenként és összességükben értékelte. Az I.r. vádlott a váddal egyező beismerő vallomást tett, azzal az eltéréssel, hogy a tűzoltó egységeket azért nem küldték egyből a helyszínre, mert nem kellő körületekintéssel jártak el, túlzottan ragaszkodtak az esetlapban rögzítettekhez. A II.r. vádlott bűnösséget tagadó, de ténybeli beismerő vallomást tett, azzal védekezett, hogy minden szabályt betartott. A II.r. vádlott védekezésének ellenőrzésére az elsőfokú katonai tanács a tárgyaláson tanúként hallgatta ki **tanú1-t**, valamint ismertette a releváns okirati bizonyítékokat, így a feljelentést, jelentéseket, riasztási lapokat, a lakossági bejelentések hanganyagának leírt változatát.

Az elsőfokú bíróság az ítélete 3. oldalának nyolcadik bekezdésétől az 5. oldal utolsó előtti bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, logikus és meggyőző magyarázatát adta annak, hogy a II.r. vádlott védekezését elvetve miért az I.r. vádlott bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomását fogadta, el, melyet az egyéb bizonyítékok alátámasztottak. A történeti tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg, azt ítélete 2. oldal utolsó bekezdésétől a 3. oldal hetedik bekezdéséig a bizonyítékokkal összhangban rögzítette. Indokolása a logika szabályainak megfelel.

A II.r. vádlott és védőjének a felmentésre irányuló fellebbezése nem megalapozott.

Megállapítható, hogy az elsőfokú katonai tanács által rögzített tényállás megalapozott, mentes a Be. 592.§ (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete

megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A II.r. vádlott és védője fellebbezése indokolásában új tényre, új bizonyítékra nem hivatkozott. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a beadványaikban írtak csupán a releváns bizonyítékok újraértékelését célozták. Az abban foglaltak nem támasztottak kételyt az elsőfokú katonai tanács által mérlegelési tevékenysége során elfogadott I.r. vádlotti vallomás, valamint azt alátámasztó egyéb, aggálytalan bizonyítékok, különös tekintettel a **tanú2** és **tanú3** bejelentésének hanganyagáról készült leírat tekintetében.

A másodfokú katonai tanács hangsúlyozza, hogy az I.r. vádlott vallomását **tanú3** bejelentése azért is alátámasztja, mert azt is tartalmazta, hogy azon túlmenően, hogy az egyik lakó nem nyitott ajtót, de a füst a kéményből jön. Ezen túlmenően **tanú1** tanú tárgyaláson tett vallomásában alátámasztotta az I.r. vádlott vallomását, hiszen úgy nyilatkozott, hogy „az értékelés nem volt feltétlenül szakszerű, túlzottan ragaszkodtak az esetlaphoz”, illetve elmondta azt is, hogy az első bejelentés tartalmából nem lehetett arra következtetni, hogy a lakók életveszélyben vannak, azonban vélelmezni kellett volna valamiféle problémát, mely nem gázkészülékek rendellenes üzemeltetéséhez volt köthető.

A bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és azon keresztül a II.r. vádlott felmentésére irányuló fellebbezés az előzőekben írtak okán eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa okszerűen vont le következtetést a II.r. vádlott bűnösségére és helyesen minősítette cselekményét. A II. r. vádlott azzal a magatartásával, hogy 2017. október 22-én teljesített ügyeleti szolgálata során a ...szám alatti 12 lakásos társasházban keletkezett lakástűzzel kapcsolatos lakossági bejelentésekkel kapcsolatban a tényállásban írt szolgálati kötelemét azért szegte meg, mert a tőle elvárható körültekintést elmulasztotta, és ezért nem intézkedett esetkocsi helyszínre küldésére, illetve csak a rendőrség riasztása alapján, késve küldtek esetkocsit a helyszínre, megvalósította a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző de a (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés szerint minősülő szolgálatban, gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségét, mert a tőle elvárható körültekintést elmulasztotta. A II.r. vádlott által megszegett rendelkezések az elsőfokú bíróság ítéletének történeti tényállásában helyesen kerültek rögzítésre. Az elsőfokú bíróság tehát helyesen foglalt állást, amikor a vádlotti cselekményt gondatlannak találta, mert a vád szerinti szándékos elkövetést az eljárás adatai nem támasztották alá.

A II.r. vádlott és védője enyhítésre irányuló fellebbezése sem alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a bűnösségi körülményeket és nem tévedett a joghátrány alkalmazásánál. A bíróság a Btk. 33.§ (4) bekezdésének törvényes felhívásával a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdésére figyelemmel pénzbüntetést szabott ki, melynek napi tételszáma tetтарыыos, a törvényi minimumban rögzített összege pedig méltаныos, megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat. Annak további enyhítésére a másodfokú katonai tanács nem látott lehetőséget, tekintettel az ítélet belső arányosságának követelményére is.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság helyes indokai alapján a II.r. vádlott vonatkozásában helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be. 605. § (1) és (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2019. október 18.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k. . Mészáros László hb. ezredes s.k.
előadó bíró bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának 42.Kb.152/2018. számú ítélete **II.r.** vádlott vonatkozásában 2019. október 18. napján jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2019. október 18.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke